

Správní trestání na úseku zákona o provádění mezinárodních sankcí

Úvod

Více než 11 let je součástí českého práva i zákon č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, a to prakticky bez většího povšimnutí odborné právnické veřejnosti. Tento zákon ukládá převážně podnikatelům, avšak nejen jim, celou řadu povinností, jejichž nedodržení může mít velmi nepříjemné důsledky.

Vstupem České republiky do Evropské unie převzala naše země také unijní úpravu uvalování mezinárodních sankcí, jejichž smyslem je udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu.¹⁾

Evropská unie je na poli mezinárodních sankcí samostatným aktérem,²⁾ kdy Rada (dříve označovaná jako Rada ministrů nebo Rada Evropské Unie)³⁾ v rámci tzv. společné zahraniční a bezpečnostní politiky přijímá rozhodnutí, která vymezují společný postoj Unie, a to buď na základě vydání rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů či z jiného podnětu.

Směřuje-li společný postoj k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušení hospodářských vztahů s jednou nebo několika třetími zeměmi, nebo vůči jiné entitě nebo je-li nezbytné okamžité opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb, vydá Rada k provedení společného postoje přímo použitelný předpis.⁴⁾

Součástí nařízení Rady pak obvykle bývají i tzv. sankční seznamy, na kterých jsou uvedeny konkrétní sankcionované osoby (fyzické či právnické), ale i konkrétní státy či jen určitá území.⁵⁾

Výše uvedené přímo použitelné předpisy Evropské unie jsou bezprostředně závazné a přímo aplikovatelné, a proto se již netransponují do vnitrostátních právních předpisů. České vnitrostátní předpisy však bylo třeba těm evropským přizpůsobit, například upravit jednotlivé procesní postupy nebo zjišťování

¹⁾ Např. Nařízení Rady (ES) č. 2580/2001 ze dne 27. prosince 2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu, nebo Nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a jiné.

²⁾ DRULÁKOVÁ, R., ZEMANOVÁ, Š. a kol.: *Mezinárodní kontext české sankční politiky*, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 110, ISBN: 978-80-7380-399-5.

³⁾ TOMÁŠEK, M., TÝČ, V., a kol.: *Právo Evropské unie – 2. vydání*, Praha, Leges, 2017, s. 161, ISBN: 978-80-7502-184-7.

⁴⁾ Důvodová zpráva k zákonu č. 62/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí.

⁵⁾ ŠÁMAL, P. a kol.: *Trestní zákoník II. Komentář*, Praha, C. H. Beck, 2012, s. 3222, ISBN: 978-80-7400-428-5.

a postihování porušení nařízení ES, nakládání s tzv. „zmrazeným“ majetkem apod.

Z výše uvedeného důvodu začalo Ministerstvo financí již v roce 2004 připravovat nový právní předpis, ze kterého později vznikl zákon č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí (dále jen „zákon o provádění mezinárodních sankcí“), který mimo jiné upravil okamžitá opatření vedoucí k identifikaci, odhalování a zajištění (tzv. zmrazení) jakýchkoliv finančních či jiných zdrojů, použitých nebo vyčleněných za účelem spáchání teroristických činů, případně výnosu z takových činů.

Zákon o provádění mezinárodních sankcí současně upravil podmínky pro správu sankcionovaného majetku v případech, kdy subjekt, u něhož je sankcionovaný majetek zajištěn, neskýtá dostatečné záruky jeho zachování nebo z jiného důvodu není schopen správu vykonávat, včetně řešení nákladů takové správy, až po jeho případné vydání oprávněné osobě v situaci, kdy nelze se stejným okamžitým účinkem použít ustanovení trestněprávních předpisů.⁶⁾

Zákon o provádění mezinárodních sankcí dále upravuje:

- rozhodování o „zmrazeném“ majetku, o zrušení zmrazení a jednání v tím vyvolaných sporech, včetně řešení případných náhrad vzniklé škody;
- oprávnění ke kontrole plnění sankčních opatření, přičemž kontrolu v oborech své činnosti by prováděly i ostatní orgány státní správy;
- oprávnění k rozhodování o výjimkách v užití sankcionovaného majetku;
- spolupráce s ostatními orgány státní správy včetně oprávnění ukládat plnění dílčích úkolů k naplnění účelu sankčních opatření;
- stanovení donucovacích opatření a procesních postupů k jejich uplatňování, a to i vůči bezprostředně účinným právním aktům ES.⁷⁾

V neposlední řadě pak zákon o provádění mezinárodních sankcí obsahuje právní úpravu přestupků⁸⁾ vztahujících se nejen na porušení povinností tohoto zákona, ale i na všechny přímo použitelné předpisy Evropské unie upravující tuto oblast.⁹⁾

Jako ústřední orgán státní správy odpovědný za vnitrostátní koordinaci sankčních opatření a spolupráci s Evropskou komisí bylo určeno Ministerstvo financí, konkrétně jeho Finanční analytický útvar. V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 368/2016 Sb., kterým se změnil zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byl ke dni

⁶⁾ DRULÁKOVÁ, R., ZEMANOVÁ, Š. a kol.: *Mezinárodní kontext české sankční politiky*, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 200, ISBN: 978-80-7380-399-5.

⁷⁾ Důvodová zpráva k zákonu č. 62/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí.

⁸⁾ Zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, byl zaveden jednotný pojem „přestupek“, který zahrnuje jak dosavadní přestupky definované v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, tak i správní delikty právnických osob a správní delikty podnikajících fyzických osob.

⁹⁾ DRULÁKOVÁ, R., ZEMANOVÁ, Š., a kol.: *Mezinárodní kontext české sankční politiky*, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 201, ISBN: 978-80-7380-399-5.

1. 1. 2017 zřízen Finanční analytický úřad, na který v plném rozsahu přešla působnost bývalého odboru 24 Ministerstva financí – Finančního analytického útvaru, a to i při výkonu státní správy podle zákona o provádění mezinárodních sankcí.¹⁰⁾

Správní trestání je upraveno v části páté zákona o provádění mezinárodních sankcí a bylo rozděleno na přestupky fyzických osob (§ 17) a správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob, kdy skutkové podstaty přestupků fyzických osob (§ 17) a přestupků osob právnických a podnikajících fyzických osob (§ 18) byly prakticky shodné, vyjma porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost [§ 17 odst. 1 písm. e)], který se vztahuje výlučně na fyzické osoby. Takovéto rozdělení již od 1. 7. 2017 v souvislosti s nabytím účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ztratilo význam a tak ustanovení § 17 bylo zrušeno s tím, že ustanovení § 18 nově upravuje přestupky fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob včetně přestupku za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost uvedeného nyní v ustanovení § 18 odst. 2 zákona o provádění mezinárodních sankcí.

Porušení omezení nebo zákazu stanoveného v ustanovení § 5 až § 8 zákona o provádění mezinárodních sankcí

Ustanovení § 18 odst. 1 písm. a) zákona o provádění mezinárodních sankcí dopadá na fyzické a právnické osoby a fyzické osoby podnikající, které poruší omezení nebo zákaz uvedený v ustanoveních § 5 až § 8 zákona o provádění mezinárodních sankcí. Omezení nebo zákazy jsou značně široce definovány a směřují do oblastí činností, v nichž jsou obvykle sankce uplatňovány tj. obchod a služby, peněžní služby a finanční trhy (§ 5), doprava a spoje (§ 6), technická infrastruktura (§ 7) a vědeckotechnické, kulturní a sportovní styky (§ 8). Nařízením vlády je pak v konkrétním případě přesněji specifikován rozsah těchto možných zákazů a omezení, a to v návaznosti na příslušný akt mezinárodních orgánů.

Sporná může být ovšem otázka, zda jsou jednotlivé povinnosti, za jejichž porušení lze uložit sankci, definovány tak, aby vyhověly ústavněprávním požadavkům, podle nichž povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích (čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) a meze základních práv a svobod mohou být upraveny pouze zákonem (čl. 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Základní principy práva požadují, aby zákon definoval znaky přestupků určitě, jasně a přesně, aby si adresáti těchto norem byli předem vědomi, jaká protiprávní jednání jsou trestná a jaké důsledky z takového jednání plynou.¹¹⁾

Ve většině případů lze dojít k závěru, že jednotlivé definice skutkových podstat v konfliktu s ústavněprávními požadavky nejsou, neboť jak uvádí

¹⁰⁾ Důvodová zpráva k zákonu č. 368/2016 Sb., změna zákona o opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti.

¹¹⁾ MATES, P. a kol.: *Základy správního práva trestního* – 6. vydání, Praha, C. H. Beck, 2015, s. 24, ISBN: 978-80-7400-567-1 nebo např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2004, č. j. 6 A 173/2002-33.

recentní judikatura, zásada, že povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích znamená, že prováděcím právním předpisem sice mohou být jednotlivcům ukládány povinnosti, ovšem nikoliv povinnosti primární. Tyto základní povinnosti musí být stanoveny alespoň rámcově, ale přitom dostatečně jasně a určitě zákonem, který potom podzákoný právní předpis pouze upřesňuje¹²⁾.

Otázka ovšem vyvstává u ustanovení § 5 odst. 1 písm. e), § 5 odst. 2 písm. g), § 6 odst. 1 písm. g), § 6 odst. 2 písm. e), § 8 odst. 1 písm. e), § 8 odst. 2 písm. d) a konečně § 8 odst. 3 písm. c) zákona o provádění mezinárodních sankcí. V těchto ustanoveních je totiž uvedeno, že mezinárodní sankce mohou spočívat i v omezení nebo zákazu jakékoliv činnosti, která by podporovala anebo mohla podporovat činnost uvedenou v ustanovení § 5 až § 8 zákona o provádění mezinárodních sankcí. Důvod problematičnosti tohoto ustanovení spočívání v užití neurčitěho právního pojmu „*jakákoliv činnost, která by podporovala anebo mohla podporovat*“. Vyvstává tedy otázka, zda neurčitost a širě takto formulované povinnosti není v rozporu s principem určitosti a předvídatelnosti zákona a zda použitá formulace není příliš široká a správní orgán v podstatě nijak neomezuje v jeho úvaze, tzn., že neposkytuje patričnou míru ochrany před případnou svévolí správního orgánu.

Nejvyšší správní soud judikoval¹³⁾, že při interpretaci neurčitěho právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitěho neurčitěho pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeněho rozsahem neurčitěho pojmu zařadit.

Při interpretaci neurčitěch právněch pojmů je třeba odlišit případy, kdy se jedná o neurčitě právní pojmy, jejichž výklad působí jak správním orgánům, tak soudům nemalé obtíže (viz např. bohatá soudní judikatura k neurčitěmu právnímu pojmu veřejný zájem), od případů týkajících se neurčitěch právněch pojmů relativně snadno srozumitelněch, jejichž obsah je v podstatě zřejmý již z jejich jazykověho vyjádření.¹⁴⁾

V případě neurčitěho právního pojmu je zásadní dostatečné odůvodnění zvoleněho postupu. Je tak stále na praxi, a samotněch interpretech, kteří určí směr, kam výklad neurčitěho právního pojmu v rámci zákona o provádění mezinárodněch sankcí povede. Byť zákon o provádění mezinárodněch sankcí je účinný již poměrně dlouho,¹⁵⁾ aplikační praxe tento neurčitý pojem zatím příliš nevymezila. Správní orgán tak v případě uložení sankce za porušení výše uvedeněch povinností musí přistupovat k interpretaci s dostatečným respektem a především s dostatečným a přezkoumatelným odůvodněním.

¹²⁾ Usnesení rozšířeněho senátu Nejvyššěho správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 8 As 6/2011 – 120.

¹³⁾ Např. rozsudek Nejvyššěho správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004-73.

¹⁴⁾ Srov. rozsudek Nejvyššěho správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 As 13/2007-56.

¹⁵⁾ Byl vyhlášen ve sbírce zákonů v částce 29 dne 15. 3. 2006 s účinností od 1. 4. 2006.

Porušení omezení nebo zákazu stanoveného v přímo použitelném předpise Evropských společenství, který určuje mezinárodní sankce

Fyzické popř. právnické osoby a fyzické osoby podnikající [§ 18 odst. 1 písm. b)] se dopustí přestupku, poruší-li omezení nebo zákaz stanovený v přímo použitelném předpise Evropských společenství, který určuje mezinárodní sankce. Mezinárodní sankcí se pro tyto účely rozumí příkaz, zákaz nebo omezení stanovené za účelem udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu, pokud vyplývá z přímo použitelných předpisů Evropských společenství, kterými se provádí společný postoj nebo společná akce přijatá podle ustanovení Smlouvy o Evropské unii o společné zahraniční a bezpečnostní politice¹⁶⁾. Výše uvedenou legální definicí je jednoznačně vyjádřeno, že zákon o provádění mezinárodních sankcí se týká pouze mezinárodních sankcí přijatých za účelem ochrany mezinárodního míru a bezpečnosti, základních lidských práv a boje proti terorismu, nikoli tzv. zájmových sankcí, např. na základě obchodních zájmů Evropské unie.¹⁷⁾

Široké spektrum mezinárodních sankcí může směřovat do oblasti diplomatických vztahů či ekonomických styků, rovněž mohou zasahovat spojení mezi státy nebo jiným způsobem omezovat donucovaný stát.

V praxi používané mezinárodní sankce je možné dělit na:

1. diplomatické sankce,
2. zbrojní embarga,
3. ekonomické sankce,
4. ostatní typy sankcí.

Pod pojmem diplomatické sankce si lze představit množství omezení, které směřují do oblasti diplomatických, konzulárních a jiných oficiálních styků mezi státy¹⁸⁾ (např. odvolání nebo odmítnutí státní návštěvy, neúčast na významné mezinárodní konferenci, odvolání vlastních diplomatů, prohlášení cizích diplomatů za *personu non grata*, přerušování diplomatických styků, odmítnutí podpory při volbě do orgánů mezinárodní organizace, omezení počtu diplomatů na misích donucovaného státu, zákazy tranzitu a podobně).

Zbrojní embarga jsou zvláštním typem sankcí. V podstatě je lze řadit do skupiny obchodních sankcí, neboť se jedná o omezující obchod se zbraněmi a s vojenským materiálem. Nicméně vzhledem ke specifickým okolnostem a důsledkům jejich ukládání o nich odborná literatura hovoří často samostatně.¹⁹⁾ Účelem zbrojního embarga je odříznutí přístupu agresora

¹⁶⁾ Ustanovení § 2 písm. c) zákona o provádění mezinárodních sankcí.

¹⁷⁾ Důvodová zpráva k zákonu č. 62/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí.

¹⁸⁾ Srov. DRULÁKOVÁ, R., ZEMANOVÁ, Š. a kol.: *Mezinárodní kontext české sankční politiky*, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 25, ISBN: 978-80-7380-399-5.

¹⁹⁾ Srov. např. DRULÁKOVÁ, R., ZEMANOVÁ, Š. a kol.: *Mezinárodní kontext české sankční politiky*, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 26, ISBN: 978-80-7380-399-5.

k dodávkám zbraní či jiného materiálu sloužícího k vojenským účelům, a tím zamezit další eskalaci konfliktu.²⁰⁾

Ekonomické sankce jsou namířené do hospodářské sféry a nejčastěji je jejich účelem zamezit využívání hospodářství k válečným účelům. Ekonomické sankce mají mnoho podob, jako jsou úplná nebo částečná embarga, bojkot těch komodit, z jejichž vývozu a prodeje financuje sankcionovaný stát vedení války (typicky se jedná o ropu, drahé kovy, diamanty) a zmrazení finančních prostředků na účtech v zahraničí, poskytovaných úvěrů, investic atd.²¹⁾

Ke zvýšení efektivity předcházejících typů donucovacích prostředků se často doprovodně používají ostatní typy sankcí. Lze mezi ně zařadit letové zákazy a cestovní omezení (zákaz letů, omezení železničního spojení, zákaz vstupu dopravních prostředků na území, na něž se vztahují mezinárodní sankce, omezení tranzitu přes území donucující země, zákaz přijetí k přepravě nebo přepravy poštovních zásilek určených na území donucovaného státu, omezení rádiového, televizního či jiného vysílání apod.), která bývají ukládána spolu s cílenými finančními sankcemi.

Rovněž lze aplikovat celou řadu omezení a zákazů postihující vědeckotechnickou sféru (úplný zákaz nebo částečné omezení účasti na vědeckých či technických výzkumech, popř. zákaz poskytování průmyslových práv, práv duševního vlastnictví apod.), kulturní styky či sportovní činnost (zákaz účasti na sportovním utkání anebo na jiné sportovní akci).²²⁾

Evropská unie je již od 90. let 20. století považována za samostatného aktéra na poli mezinárodního práva a sankční politiky. Působení Evropské unie má jistá specifika odrážející unikátní charakter této mezinárodní organizace.²³⁾ Zásadním dokumentem, který umožnil rozvoj sankční politiky Evropské unie je Smlouva o Evropské unii (tzv. Maastrichtská smlouva), která byla podepsána v Maastrichtu 7. 2. 1992, vstoupila v platnost 1. 11. 1993 a zavedla nové oblasti spolupráce členských zemí vytvořením struktury sestávající z tzv. tří pilířů Evropské unie. Tzv. druhý pilíř zahrnoval společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a mimo jiné formalizoval rozhodovací proces při uplatňování sankčních mechanismů.²⁴⁾

Od přijetí Smlouvy o Evropské unii jsou sankce definovány jako nástroj diplomatické nebo hospodářské povahy, jejichž účelem je dosažení změny

²⁰⁾ DRULÁKOVÁ, R., TRÁVNÍČKOVÁ, Z., ZEMANOVÁ, Š.: *Ekonomické sankce na počátku 3. tisíciletí, Mezinárodní vztahy 1/2009*, s. 68, dostupné na <https://mv.iir.cz/article/view/315>.

²¹⁾ Tamtéž.

²²⁾ DRULÁKOVÁ, R., ZEMANOVÁ, Š. a kol.: *Mezinárodní kontext české sankční politiky*, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 29, ISBN: 978-80-7380-399-5.

²³⁾ POTOČNÝ, M., ONDŘEJ, J.: *Mezinárodní právo veřejné – Zoláštní část*, 6. doplněné vydání, Praha, C. H. Beck, 2011, s. 330, ISBN: 978-80-7400-398-1.

²⁴⁾ DRULÁKOVÁ, R., ZEMANOVÁ, Š. a kol.: *Mezinárodní kontext české sankční politiky*, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 110, ISBN: 978-80-7380-399-5.

v činnostech nebo politikách porušujících mezinárodní právo či lidská práva nebo v politikách nerespektujících právní stát či demokratické zásady.²⁵⁾

Evropská unie může uvalovat sankce jak vůči třetím zemím, tak i vůči konkrétním osobám či skupinám osob (např. teroristickým organizacím). Spektrum sankcí je široké, počínaje zbrojním embargem, omezením vstupu, zákazů letů, pozastavení spolupráce až k opatřením ekonomického rázu (embarga, bojkot, zmrazení aktiv a další).

Právní základ sankcí závisí na přesné povaze omezujících opatření a na oblastech či cílových osobách a subjektech, na něž se vztahují.

Jedná-li se o sankce Evropské unie přijaté za účelem naplnění cílů Společné zahraniční a bezpečnostní politiky, řídí se v první řadě článkem 21 konsolidovaného znění Smlouvy o Evropské unii,²⁶⁾ který je určuje k těmto cílům:

- chránit své hodnoty, základní zájmy, svou bezpečnost, nezávislost a celistvost,
- upevňovat a podporovat demokracii, právní stát, lidská práva a zásady mezinárodního práva,
- zachovávat mír, předcházet konfliktům a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu s cíli a zásadami Charty Organizace spojených národů, jakož i v souladu se zásadami Helsinského závěrečného aktu a s cíli Pařížské charty, včetně těch, které se týkají vnějších hranic...

Pokud jde o opatření, přijatá v rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky, používají členské státy společný postoj podle čl. 29 konsolidovaného znění Smlouvy o Evropské unii, kdy předsednický stát, některý z členských států nebo Evropská komise připraví nejprve jeho návrh, který je v případě jednomyslného schválení v Radě zveřejněn v Úředním věstníku Evropské unie a stává se závazným pro členské státy. Na jeho základě mají jednotlivé členské státy povinnost některá opatření provádět přímo, např. zbrojní embarga nebo omezení vstupu, a to na základě vlastních vnitrostátních právních předpisů.

Sankční opatření však mohou být zaměřena i na konkrétní osoby, skupiny a subjekty, které nejsou přímo spojeny s režimem třetí země – pak se použijí články 60, 301 a 308 Smlouvy o založení Evropských společenství. Na základě těchto ustanovení Rada (případně po konzultaci s Evropským parlamentem) přijme na návrh Evropské komise nařízení Rady. Nařízení Rady, kterými se uvalují sankce a případná prováděcí nařízení Evropské komise vydaná na jejich základě se uveřejňují v Úředním věstníku Evropské unie a jsou závazná v celém svém rozsahu a mají přímý účinek v členských státech. A právě porušení těchto nařízení je přestupkem dle ustanovení § 18 odst. 1 písm. b) zákona o provádění mezinárodních sankcí.

²⁵⁾ Sankce (společná zahraniční a bezpečnostní politika) https://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/ochrana...a.../sankce_cs.pdf generováno 26. 6. 2017.

²⁶⁾ Lisabonskou smlouvou z r. 2009 došlo ke změně Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství.

Tím se dostávám do vztahu výše zmíněného přestupku k přestupku uvedenému v ustanovení § 18 odst. 1 písm. a) zákona o provádění mezinárodních sankcí tj. porušení omezení nebo zákazu stanovenému v ustanovení § 5 až § 8 zákona o provádění mezinárodních sankcí (viz výše).

Jak vyplývá z ustanovení § 2 zákona o provádění mezinárodních sankcí, jsou prameny mezinárodního práva upravující mezinárodní sankce trojího druhu. Mezinárodní sankce mohou totiž vyplývat:

- a) z rozhodnutí Rady bezpečnosti Organizace spojených národů, přijatých podle článku 41 Charty Organizace spojených národů,
- b) ze společných postojů, společných akcí nebo jiných opatření přijatých na základě ustanovení Smlouvy o Evropské unii o společné zahraniční a bezpečnostní politice, nebo
- c) z přímo použitelných předpisů Evropských společenství, kterými se provádí společný postoj nebo společná akce přijatá podle ustanovení Smlouvy o Evropské unii o společné zahraniční a bezpečnostní politice.

Zatímco však mezinárodní sankce vyplývající z nařízení Evropské unie (bod c) je (jak bylo uvedeno výše) přímo závazná, není ji třeba dále implementovat do českého právního řádu a porušení povinností v ní uložených je přestupkem dle ustanovení § 18 odst. 1 písm. b) zákona o provádění mezinárodních sankcí, rozhodnutí Rady bezpečnosti (bod a) a společný postoj (bod b) nikoliv. Z výše uvedeného důvodu je třeba je nejprve transponovat do vnitrostátního práva. Takovouto transpozicí jsou pak v tomto případě ustanovení § 5 až § 8 zákona o provádění mezinárodních sankcí v rozsahu stanoveném nařízením vlády, které reaguje na konkrétní rozhodnutí Rady bezpečnosti či společný postoj. Porušením těchto ustanovení je pak přestupkem dle ustanovení § 18 odst. 1 písm. a) zákona o provádění mezinárodních sankcí.

Nesplnění oznamovací povinnosti podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona o provádění mezinárodních sankcí

Každý, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že se u něj nachází majetek, na který se vztahují mezinárodní sankce, je povinen učinit o tom bez zbytečného odkladu oznámení Finančnímu analytickému úřadu, a to osobně, písemně, faxem, elektronicky nebo telefonem. Porušení této povinnosti je pak přestupkem dle ustanovení § 18 odst. 1 písm. c) zákona o provádění mezinárodních sankcí.

Obsah a způsob podání oznámení blíže upravuje vyhláška č. 281/2006 Sb., o podrobnostech způsobu plnění oznamovací povinnosti podle zákona o provádění mezinárodních sankcí.

V oznámení o majetku, na který se vztahují mezinárodní sankce, oznamovatel uvede

- stručný popis majetku, jeho hodnotu, pokud je oznamovateli známa, a jeho umístění v době oznámení,

- kdo je vlastníkem majetku, pokud je to oznamovateli známo,
- zda hrozí bezprostřední nebezpečí poškození nebo znehodnocení majetku anebo jeho užití v rozporu se zákonem, a
- další informace o majetku, které oznamovatel považuje za významné.

V oznámení o majetku oznamovatel uvede také možnosti telefonického nebo elektronického spojení s ním.

Zákon o provádění mezinárodních sankcí je velice úzce propojen se zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AML zákon“²⁷⁾). Tak například držitelům devizových licencí vyplývá oznamovací povinnost jak z AML zákona, tak ze zákona o provádění mezinárodních sankcí.

Zásadním rozdílem je, že zatímco AML zákon ve svém ustanovení § 2 vymezuje tzv. povinné osoby, na které zákonem uložené povinnosti dopadají, tak zákon o provádění mezinárodních sankcí se vztahuje na všechny subjekty, které se dostanou do styku se subjektem či majetkem, na který se vztahují mezinárodní sankce. Z výše uvedeného důvodu proto každý, kdo vstupuje do obchodního vztahu či jakékoliv jiné formy spolupráce vymezené v ustanovení § 4 odst. 2 zákona o provádění mezinárodních sankcí²⁸⁾, by si měl ověřit, že nejedná se subjektem vedeným na sankčním seznamu, a to zejména jedná-li se o subjekt pocházející z rizikových území. Důvod, proč je oznamovací povinnost dle zákona o provádění mezinárodních sankcí stanovena tak širokému spektru adresátů právní normy, spočívá ve skutečnosti, že i nepodnikající fyzická osoba může porušit mezinárodní sankce (např. přispěje-li na „charitativní“ sbírku, za kterou je skryta podpora terorismu, popř. prodá nemovitost sankcionovanému subjektu či přechovává jeho majetek apod.²⁹⁾).

Zjištění, zda konkrétní subjekt je nebo není sankcionovanou osobou, by měl provést každý, kdo vstupuje do jakéhokoliv majetkového vztahu se zahraničním subjektem. Konsolidované seznamy sankcionovaných subjektů jsou zveřejňovány na internetových stránkách spravovaných orgány Evropské unie³⁰⁾ a poskytují přehled subjektů a osob, na které se uplatňují mezinárodní sankce. Povinnost porovnávat získané údaje s konsolidovaným seznamem zveřejňovaným na internetu ze zákona o provádění mezinárodních sankcí sice

²⁷⁾ Pozn. Anti Money Laundering.

²⁸⁾ Omezení nebo zákazy mohou být uplatňovány v oblastech obchodu a služeb, peněžních převodů, používání jiných platebních prostředků, nákupu a prodeje cenných papírů a investičních nástrojů, dopravy, spojů, technické infrastruktury, vědeckotechnických, kulturních nebo sportovních styků.

²⁹⁾ TVRDÝ, J.: *Mezinárodní sankce – často přehlížená povinnost*, Právní rádce, dostupné na <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-39523920-mezinarodni-sankce-casto-prehlizena-povinnost> generováno dne 26. 6. 2017

³⁰⁾ Consolidated list of EU financial sanctions and Consolidated list of persons, groups and entities subject to EU financial sanctions https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en/8442/Consolidated%20list%20of%20sanctions generováno dne 26. 6. 2017.

nevyplývá, jedná se však o nejjednodušší způsob, jak zjistit, zda se na subjekt mezinárodní sankce vztahují, či nikoliv. Je však nezbytné mít na paměti, že konsolidovaný seznam je technickou pomůckou, která má pouze informativní účel.

Dalším zdrojem informací, zda se na ten či onen konkrétní subjekt nevztahují mezinárodní sankce je nařízení vlády č. 210/2008 Sb., k provedení zvláštních opatření k boji proti terorismu, ve znění pozdějších předpisů. Jako zdroj informací lze využít i celní databázi TARIC,³¹⁾ jež je integrovaným sazebníkem Evropské unie, který shrnuje všechna opatření obchodní politiky Evropské unie vztahující se k danému zboží, a to tarifního i netarifního charakteru.³²⁾

Pokud oznámení podle zákona o provádění mezinárodních sankcí podává subjekt, který je současně povinnou osobou podle ustanovení § 2 AML zákona, podává dle ustanovení § 18 odst. 5 AML zákona pouze oznámení podezřelého obchodu; oznámení sankcionovaného majetku je jeho součástí.

Zákon o provádění mezinárodních sankcí oproti AML zákonu rovněž neobsahuje žádnou minimální hranici hodnoty obchodů, nad kterou se sankční opatření uplatní.

Nakládání s majetkem, na který se vztahují mezinárodní sankce, v rozporu s ustanovením § 11 odst. 1 zákona o provádění mezinárodních sankcí

Ustanovení § 18 odst. 1 písm. d) zákona o provádění mezinárodních sankcí upravuje přestupek, kterého se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí tím, že nakládá s majetkem, na který se vztahují mezinárodní sankce, v rozporu s ustanovením § 11 odst. 1 zákona o provádění mezinárodních sankcí.

Ustanovení § 11 zákona o provádění mezinárodních sankcí obsahuje pravidla pro nakládání s majetkem, na něž se vztahují mezinárodní sankce. Každý, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že se u něj nachází majetek, na který se vztahují mezinárodní sankce, nesmí nakládat s tímto majetkem jinak než za účelem jeho ochrany před ztrátou, znehodnocením, zničením nebo jiným poškozením, pokud není v tomto zákoně uvedeno jinak, a to od okamžiku, kdy se dozví, že majetek je považován za majetek, na který se vztahují mezinárodní sankce.

Jak bylo uvedeno výše, zjištění, zda konkrétní fyzická nebo právnická osoba (klient, zákazník, obchodní partner, atd.) je nebo není sankcionovanou osobou, by měl provést každý, kdo vstupuje do jakéhokoli majetkového vztahu se zahraničním subjektem z některé z rizikových zemí. Pokud k takovému zjištění dojde v průběhu obchodní transakce, kdy disponuje majetkem, na který se vztahují mezinárodní sankce (např. platby za dodané zboží³³⁾) musí

³¹⁾ [Http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=cs](http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=cs).

³²⁾ [Https://www.mpo.cz/dokument28796.html](https://www.mpo.cz/dokument28796.html).

³³⁾ Ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) zákona o provádění mezinárodních sankcí.

tento majetek zablokovat³⁴⁾ a bezprostředně informovat Finanční analytický úřad.

Finanční analytický úřad podle konkrétních okolností rozhodne, jakým způsobem bude s majetkem dále naloženo. Prvním řešením je, aby zablokovaný sankcionovaný majetek zůstal tzv. zmražen u toho, kdo s ním v momentě zjištění disponoval. Taková osoba má pak povinnost sankcionovaný majetek ochránit, za což jí vzniká právo na náhradu nezbytně nutných nákladů související s jeho správou a ochranou. Povinná osoba by s takovýmto majetkem vůbec neměla nakládat jinak než za účelem jeho ochrany před ztrátou, znehodnocením, zničením nebo jiným poškozením, avšak má povinnost pečovat o něj ve smyslu tzv. prosté správy dle ustanovení § 1405 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Vznikne-li však pochybnost, že by osoba, která má sankcionovaný majetek v dispozici, odpovídajícím způsobem nezabezpečí ochranu tohoto majetku, nebo je-li to třeba k zabezpečení jeho správy například s ohledem na předpokládanou dobu trvání mezinárodních sankcí, vyzve Finanční analytický úřad k vydání takového majetku. Ten, u koho se nachází sankcionovaný majetek, jej na takovouto výzvu vydá Finančnímu analytickému úřadu nebo jím určené osobě.

Majetek nevydaný dobrovolně může být odňat dle ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona o provádění mezinárodních sankcí a současně dojde k naplnění výše zmíněného přestupku dle ustanovení § 18 odst. 1 písm. d) zákona o provádění mezinárodních sankcí.

Správní trest

Správní trest je opatřením státního donucení, které je ukládáno jménem státu pachateli za jeho přestupek. Tímto opatřením je pachateli působena určitá újma a zároveň je jím vysloven společenský odsudek přestupku a jeho pachatele ze strany státu a společnosti.³⁵⁾ Správní trest plní řadu funkcí, mezi které patří zejména funkce individuálně preventivní, generálně preventivní, represivní, reparační, restorativní a v poslední řadě i funkce retributivní.³⁶⁾

Správní trestání se řídí zásadou zákonnosti, podle níž správní orgán ukládá trest pouze na základě a v mezích zákona.³⁷⁾ Zákonné limity k uložení trestu za přestupky dle zákona o provádění mezinárodních sankcí upravují ustanovení § 18 odst. 3 a 4 zákona o provádění mezinárodních sankcí, které upravují druh

³⁴⁾ Mezinárodní akty obvykle používají termín „freezing“, tj. zmrazení.

³⁵⁾ Srov. SOLNAŘ, V.: *Systém československého trestního práva. Tresty a ochranná opatření*. Praha: Academia, 1979 či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 1. 2014 č. j. 7 Tdo 1443/2013.

³⁶⁾ Srov. VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J. a kol.: *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vydání. Praha, C. H. Beck, 2012, s. 225 - 228 ISBN: 978-80-7400-429-2 nebo SOKOL, J.: *Moc, peníze a právo*, Plzeň, Nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2007, s. 253 - 255, ISBN: 978-80-7380-066-6.

³⁷⁾ Srov. ČERNÝ J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ H.: *Přestupkové řízení* – 11. vydání, Praha, Linde, 2009, s. 28, ISBN: 978-80-7201-765-2.

a maximální výši finanční pokuty. Vyjma přestupku nakládání s majetkem v rozporu s ustanovením § 11 odst. 1, za který může být uložena pokuta do výše 500 000 Kč, je horní hranice pokut stanovena do 4 000 000 Kč.

Pokud však právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba spáchaným přestupkem získala pro sebe nebo pro jiného prospěch přesahující 5 000 000 Kč, anebo způsobila škodu přesahující 5 000 000 Kč nebo jiný zvlášť závažný následek, uloží se jí pokuta do 50 000 000 Kč. Za úvahu však stojí, zda ustanovení § 18 odst. 4 zákona o provádění mezinárodních sankcí není tzv. obsoletní. V případě fyzických osob se při splnění výše uvedených kritérií totiž jedná o trestný čin porušení mezinárodních sankcí dle ustanovení § 410 trestního zákoníku a vzhledem k taxativnímu výčtu uvedenému v ustanovení § 7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o trestní odpovědnosti právnických osob“), se domnívám, že se trestní odpovědnost týká i jich.

Vedle pokuty lze uložit i trest propadnutí věci dle ustanovení § 48 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (před 1. 7. 2017 to bylo dle ustanovení § 19 zákona o provádění mezinárodních sankcí, který byl zrušen bez náhrady). Propadnutí věci lze uložit, jestliže věc, která patří pachateli, byla ke spáchání přestupku užita nebo určena, nebo přestupkem získána nebo nabyta za věc tímto přestupkem získanou. Trest propadnutí věci lze uložit i samostatně, jestliže se vzhledem k povaze přestupku taková sankce jeví jako postačující. Propadnutí věci je správním trestem, který má bránit opakování přestupku, a navíc má pachateli odejmout prospěch z přestupku. Hlavním účelem tohoto trestu je zneškodnit věc, která by mohla sloužit k dalšímu páčání přestupku, a ztížit tak pachateli podmínky pro páčání dalších přestupků.³⁸⁾

Ukládání trestů za přestupky je řízeno rovněž zásadou zákazu zneužití správního uvážení (tzv. diskreční pravomoci), kdy volnost správního uvážení při ukládání trestu je vázána elementárními principy správního rozhodování.³⁹⁾

Správní orgán přitom dbá na přiměřenost trestu z hlediska jeho účelu.

Pro správné a spravedlivé ukládání trestu je významné dodržování principu zákonnosti trestání a principu individualizace trestu.

Zásada zákonnosti trestání spočívá v tom, že se správní orgán musí důsledně řídit pravidly pro ukládání trestu,⁴⁰⁾ která jsou obsažena v hlavě VIII zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Při určení druhu správního trestu a jeho výměry se přihlédne k okolnostem, které mají vliv na míru společenské škodlivosti přestupku, zejména k

- k povaze a závažnosti přestupku,
- k tomu, že o některém z více přestupků, které byly spáchány jedním skutkem nebo více skutky, nebylo rozhodnuto ve společném řízení,

³⁸⁾ Důvodová zpráva k zákonu o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

³⁹⁾ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2005, č. j. 8 As 5/2005-53.

⁴⁰⁾ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 4. 2007, č. j. 57 Ca 49/2006-26.

- k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem,
- u pokusu přestupku k tomu, do jaké míry se jednání pachatele přiblížilo k dokonání přestupku, jakož i k okolnostem a důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo,
- u spolupachatelů k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo ke spáchání přestupku,
- u fyzické osoby k jejím osobním poměrům a k tomu, zda a jakým způsobem byla pro totéž protiprávní jednání potrestána v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku,
- u právnické nebo podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti⁴¹⁾ apod.

Zrušené ustanovení § 20 odst. 2 zákona o provádění mezinárodních sankcí pak uvádělo, že se při určení výměry pokuty právnické osobě přihledne krom výše uvedeného i k míře, významu a době ohrožení zahraničněpolitického nebo bezpečnostního zájmu státu.

Zásada individualizace trestu pak ukládá, aby druh, kombinace a intenzita trestu odpovídal všem okolnostem a zvláštnostem konkrétního případu.⁴²⁾

Mezi hlediska individualizace trestu v dané věci patří zejména závažnost přestupku, význam chráněného zájmu, který byl přestupkem dotčen, způsob spáchání přestupku, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán. Při posuzování konkrétní závažnosti přestupku není hlavním kritériem skutková přestupku, nýbrž především intenzita skutkových okolností, s jakou došlo k porušení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě.⁴³⁾

Správní orgán je proto povinen zabývat se jednotlivými kritérii pro stanovení trestu⁴⁴⁾ a za tímto účelem si opatřit a provést nezbytné důkazy, vyvodit z nich skutková a právní zjištění a poté správním uvážením, při respektování smyslu a účelu zákona a v souladu s pravidly logického usuzování, dospět k rozhodnutí o druhu a výměře trestu. Vzhledem k podmínce přezkoumatelnosti správního uvážení soudem a srozumitelnosti rozhodnutí účastníkům řízení, musí pak být tento postup objasněn v odůvodnění rozhodnutí.⁴⁵⁾

Další významnou zásadou správního trestání je zásada přiměřenosti, podle které musí trest odpovídat druhem i výší osobním a majetkovým poměrům pachatele tak, aby tento uložený trest byl způsobitelný odradit jej od dalšího protiprávního jednání a přimět ho k respektování právních předpisů. Ukládaná sankce zároveň nesmí mít pro pachatele likvidační charakter.⁴⁶⁾ Zde se projevuje preventivní a represivní funkce trestu, kdy finanční pokuta musí působit natolik silně, aby pachatele od podobného jednání odradila, a současně

⁴¹⁾ Ustanovení § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁴²⁾ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010 – 97.

⁴³⁾ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2008, č. j. 4 As 37/2007 – 119.

⁴⁴⁾ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 21/2010-127.

⁴⁵⁾ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 3. 2017 č. j. 36 Ad 13/2015-58.

⁴⁶⁾ Srov. náleží Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2004 sp. zn. Pl. ÚS 38/02 a usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 6. 2003 sp. zn. IV. ÚS 16/03.

musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele.⁴⁷⁾ Je proto nutné brát v úvahu vazbu mezi příjmy pachatele a schopností sankce mít vůči pachateli odrazující účinek.

Přesah do trestního práva

Porušení povinností na úseku provádění mezinárodních sankcí má samozřejmě i svůj přesah do trestního práva, konkrétně do ustanovení § 410 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, které uvádí, že tomu kdo ve větším rozsahu poruší příkaz, zákaz nebo omezení stanovené za účelem udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany lidských práv nebo boje proti terorismu, k jejichž dodržování je Česká republika zavázána ze svého členství v Organizaci spojených národů nebo v Evropské unii, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

Porušení povinností musí být provedeno v tzv. větším rozsahu, jinak se jedná o přešůpek dle ustanovení § 18 zákona o provádění mezinárodních sankcí (viz výše), přičemž větším rozsahem může být např. opakované porušení nebo i jednorázové porušení, které však podstatně přesahuje obvyklé porušení takového příkazu, zákazu či omezení.⁴⁸⁾

Tomu kdo výše uvedeným trestným činem způsobí značnou škodu, nebo jím získá pro sebe nebo jiného značný prospěch, tzn. škoda či prospěch ve výši nejméně 500 000 Kč⁴⁹⁾ může hrozit trest odnětí svobody do pěti let.

Odnětím svobody na tři léta až osm let bude potrestán pachatel, který trestný čin porušení mezinárodních sankcí spáchá ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech, nebo způsobí-li takovým činem škodu dosahující nejméně částky 5 000 000 Kč, nebo spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch ve výši nejméně 5 000 000 Kč, nebo způsobí-li takovým činem závažné ohrožení mezinárodního postavení České republiky, nebo přispěje-li takovým činem podstatně k narušení mezinárodního míru a bezpečnosti, opatření směřujících k ochraně lidských práv nebo boje proti terorismu.

V případě, že se trestného činu porušení mezinárodních sankcí dle ustanovení § 410 trestního zákoníku dopustí právnická osoba, uplatní se ustanovení zákona o trestní odpovědnosti právnických osob.⁵⁰⁾

Výše uvedeným se pak trestněprávní úprava dostává do konfliktu s ustanovením § 18 odst. 4 zákona o provádění mezinárodních sankcí, který říká, že pokud právnická nebo podnikající fyzická osoba přešůpkem získala

⁴⁷⁾ MATES, P. a kol.: *Základy správního práva trestního* – 6. vydání, Praha, C. H. Beck, 2015, s. 189, ISBN: 978-80-7400-567-1 nebo např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 12. 2011 č. j. 62 Ca 49/2009-174.

⁴⁸⁾ ŠÁMAL, P. a kol.: *Trestní zákoník II. Komentář*, Praha, C. H. Beck, 2012, s. 3225, ISBN: 978-80-7400-428-5.

⁴⁹⁾ Ustanovení § 138 trestního zákoníku.

⁵⁰⁾ Ustanovení § 7 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob.

pro sebe nebo pro jiného prospěch přesahující 5 000 000 Kč, anebo způsobila škodu přesahující 5 000 000 Kč nebo jiný zvlášť závažný následek, lze jí uložit pokutu do 50 000 000 Kč.

Tato dvojkoľejnost byla způsobena tím, že v době vzniku zákona o provádění mezinárodních sankcí neexistovala právní úprava trestní odpovědnosti právnických osob, a proto bylo třeba u přestupků právnických osob (tehdy správních deliktů) upravit i znaky kvalifikované skutkové podstaty, které jsou v případě přestupku osob fyzických nahrazeny speciální úpravou v trestním zákoně. Při vzniku zákona o trestní odpovědnosti právnických osob se pak nejspíš s novelizací ustanovení zákona o provádění mezinárodních sankcí pozapomnělo.

Závěr

Se zhoršující se mezinárodně politickou situací ve světě v posledních letech vzrůstá počet subjektů, vůči kterým jsou uplatňovány mezinárodní sankce (KLDŘ, Ruská federace a jiné). Mezinárodní sankce nemíří pouze na konkrétní státy, ale velice často i na obchodní společnosti sídlící na jejich území, popřípadě i na jednotlivé občany těchto států. Tato skutečnost samozřejmě může způsobovat potíže českým vývozcům, kteří s těmito zeměmi obchodují. Cílem příspěvku je upozornit na existenci širokého spektra povinností vyplývajících z veřejností opomíjeného zákona o provádění mezinárodních sankcí, který tak získává nejen teoreticko-právní rozměr, ale i ryze praktické souvislosti.

Shrnutí

Autor ve svém příspěvku upozorňuje na obsah zákona o provádění mezinárodních sankcí, na povinnosti subjektů práva při jeho aplikaci i na konkurenční ustanovení předpisů trestního práva.